



Klimat- och näringslivsdepartementet
Enheten för cirkulär ekonomi, kemikalier och
strålning
Kansliråd Eva Dalenstam

Remissyttrande från Lantbrukarnas Riksförbund angående förslag till lag om ändring i miljöbalken till följd av genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) har tagit del av Naturvårdsverkets delredovisning
Förslag till komplettering av EU:s förpackningsförordning i svensk rätt
(KN2025/01739) och lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning av LRF:s synpunkter

LRF tillstyrker förslaget om nytt bemyndigande i 15 kap. miljöbalken. Det ger ett viktigt lagstöd för att utnyttja det nationella handlingsutrymme som PPWR medger, särskilt möjligheten att införa undantag för mikroföretag och vissa förpackningar. Detta är avgörande för LRFs medlemmar inom lokal livsmedelsproduktion, småskalig livsmedelsförädling samt mindre jordbruks- och trädgårdsföretag.

LRF uppmanar Naturvårdsverket och regeringen att säkerställa att relevanta undantagsmöjligheter i PPWR utnyttjas, för att undvika oskäligen konsekvenser för de minsta aktörerna. Eftersom EU-förordningen medger att små aktörer kan undantas från vissa krav, bör det tydligt och konsekvent återspeglas i svenska föreskrifter.

Införande av bemyndigande möjliggör viktiga undantag

LRF instämmer i Naturvårdsverkets analys att befintliga bemyndiganden inte var tillräckliga för alla typer av beslut som PPWR medger.
Det nya föreslagna bemyndigandet möjliggör däremot bland annat:

- Undantag från vissa förpackningskrav, exempelvis för mikroföretag och vissa färskvaror där förpackning behövs av hygien- eller hållbarhetsskäl.
- Undantag från återanvändningsmål för små butiker på öar eller i glesbygd.
- Möjlighet till automatisk producentkontroll online, vilket kan förenkla tillsynen över e-handelsplattformar.

LRF ser positivt på att dessa möjligheter nu ges möjlighet att realiseras och att flera av undantagen ligger helt i linje med LRF:s tidigare yrkanden.

Kvarstående utmaningar: minskad administration och bättre vägledning

Hur regelverket implementeras blir avgörande för våra målgrupper. PPWR ställer höga krav på alla producenter och distributörer av förpackningar, oavsett storlek. Våra medlemsföretag inom lokal mat, dryck och trädgårdsprodukter är ofta små och har begränsade resurser för administration. Därför krävs ett genomtänkt och småföretagsanpassat genomförande.

LRF vill särskilt lyfta behovet av att säkerställa:

- **Förenklade rapporteringskrav för mikroföretag.** Dessa bör i möjligaste mån endast behöva registrera sig, inte lämna detaljerade årliga materialrapporter. Schablonavgift eller förenklad årsrapport kan införas.
- **Tydlig och målgruppsanpassad vägledning.** Naturvårdsverket bör ta fram lättillgängliga guider och branschspecifika exempel, samt klargöra centrala definitioner på ett begripligt sätt.
- **Användarvänliga system.** Om ett nytt digitalt system utvecklas måste fokus ligga på enkelhet och minimalt dubbelarbete.
- **Tillgänglig support.** Småföretag ska inte behöva anlita konsulter för att förstå regelverket. En särskild supportfunktion bör upprättas.

- **Proportionerlig tillsyn och sanktioner.** Tillsynsmyndigheterna bör tillämpa “hellre hjälpa än stjälpa”-principen och ge möjlighet till rättelse vid mindre överträdelser.

LRF vill särskilt uppmärksamma att Naturvårdsverket, i sin andra delredovisning av regeringsuppdraget att föreslå hur det svenska regelverket ska kompletteras och anpassas till EU:s nya förordning om förpackningar och förpackningsavfall, har valt en linje där handlingsutrymmet för undantag för mikroföretag och små aktörer inte utnyttjas fullt ut. Vi ser med oro på detta, då det riskerar att leda till oproportionerliga administrativa krav för våra målgrupper och försvåra möjligheterna att bidra till livsmedelsstrategins ambitioner om ökad svensk matproduktion och en levande landsbygd.

LRF föreslår att regeringen inför ett uttryckligt undantag från rapporteringsskyldigheten för mikroföretag och producenter med mycket små volymer (t.ex. <10 ton/år). För dessa aktörer bör registrering hos Naturvårdsverket vara tillräckligt, utan krav på återkommande, detaljerad materialrapportering. En schablonavgift eller starkt förenklad årsrapport ska kunna ersätta omfattande rapporteringskrav. Detta är nödvändigt för att undvika oproportionerlig administrativ börda, och för att småskaliga företag inom de gröna näringarna med tex. förädling eller trädgårdsproduktion ska kunna bidra till livsmedelsstrategins ambitioner om ökad svensk livsmedelsproduktion, hållbar tillväxt och innovation.

Avslutande kommentar

LRF anser att förslaget om lagändring är välkommet och nödvändigt för att Sverige ska kunna genomföra EU:s förpackningsförordning på ett träffsäkert sätt. Det föreslagna bemyndigandet utgör grunden – men mycket arbete återstår i nästa steg. LRF uppmanar därför departementet och ansvariga myndigheter att i det fortsatta genomförandet att:

- **Utnyttja handlingsutrymmet i PPWR** för att ge rimliga undantag och övergångslösningar för de minsta aktörerna.

- **Hålla fast vid proportionalitet** – säkerställ att svenska bestämmelser inte går utöver vad EU-förordningen kräver, särskilt vad gäller krav på små aktörer.

- **Underlätta för företagen** genom tydliga besked och stöd: ge ut vägledningar i god tid och skapa system som är lätta att förstå och använda, med tydliga övergångsregler och införandetider för små företag.

Dessa åtgärder är centrala för att livsmedelsstrategins mål om ökad hållbarhet, innovation och konkurrenskraft ska kunna uppnås. LRF understryker särskilt att undantag från rapporteringsskyldigheten för mikroföretag bör införas för att möjliggöra ett träffsäkert genomförande av PPWR. Regelverket måste utformas så att även mindre aktörer kan delta på lika villkor. De föreslagna undantagen och förenklingarna är nödvändiga för att våra målgrupper ska kunna fortsätta utveckla nya produkter, stärka den lokala förankringen och bidra till en robust och hållbar livsmedelsförsörjning – och därmed till livsmedelsstrategins ambitioner om ökad svensk matproduktion, hållbar tillväxt och innovation.

Lantbrukarnas Riksförbund

Ingrid Eilertz
Enhetschef LRF Branscher

Anna Kaijser
Branschansvarig
LRF Lokal Mat och Dryck

Maja Persson
Näringspolitisk expert
LRF Trädgård